

José Luis Martín Rodríguez

Nat a Salamanca el 1936.

Llicenciat (1962) i doctorat (1965) en història per la Universitat de Barcelona, on fou professor fins que el 1966 guanyà la càtedra d'Història Medieval de la Universitat de Salamanca, de la qual fou degà (1976-1977). Posteriorment, ha estat catedràtic a la Universitat Complutense de Madrid, novament a la Universitat de Salamanca i, actualment, a la Universitat Nacional d'Educació a Distància de Madrid.

A causa dels seus estudis a Barcelona i de la seva estada a la ciutat durant set anys aproximadament, ha mantingut lligams estrets amb Catalunya. És dels pocs historiadors castellans que estan al corrent de la bibliografia històrica catalana en català; la llegeix i

la incorpora a les nombroses obres generals i manuals universitaris que ha publicat, entre aquests *La Península en la Edad Media* (1976) i, més recentment, en col·laboració amb J. Valdeón, el volum XII de la *Historia de España*, dirigida per R. Menéndez Pidal. A part dels manuals i síntesis, ha escrit més de trenta llibres i uns vuitanta articles.

El seu tema inicial de recerca, motiu també de la seva tesi doctoral, fou l'orde militar de Santiago, que tingué un paper molt important en la conquesta i la repoblació dels diferents regnes peninsulars. Posteriorment, s'interessà per temes d'economia i de societat als diversos regnes peninsulars: els camperols, sistemes d'explotació i de conreu de la terra, aspectes de l'alimentació i de la cultura medievals, etc. Ha dirigit algunes col·leccions, com «Documentos y Estudios para la Historia del Occidente Peninsular», de la qual és també el fundador, i ha organitzat diversos congressos, cicles de conferències i commemoracions o hi ha participat

Pel que fa a temes específicament catalans, el primer llibre que publicà, abans de centrar-se únicament en l'època medieval, tractava de la indústria barcelonina (*Orígenes de la industria eléctrica barcelonesa*, 1961). Posteriorment, ha publicat diversos treballs sobre diferents temes, com les Corts catalanes o la guerra civil i els conflictes socials a Catalunya a finals de l'edat mitjana. Ha escrit també sobre les peripècies d'un comte d'Urgell, Ermengol VII, al regne de Lleó, on fou majordom del rei de Lleó i senyor de diversos llocs i viles, entre aquestes Salamanca, al segle XII. D'aquesta manera, el professor Martín esperava trobar l'origen de la curiosa presència de les quatre barres catalanes a l'escut de Salamanca, per a la qual encara no hi ha una explicació prou satisfactòria.

En el camp de la divulgació, ha dirigit alguns quaderns de la revista *Historia 16* que han tractat de temes catalans, com la Corona d'Aragó en el Mediterrani, les Corts medievals, Jaume I i la seva època, els pagesos de remença, etc.

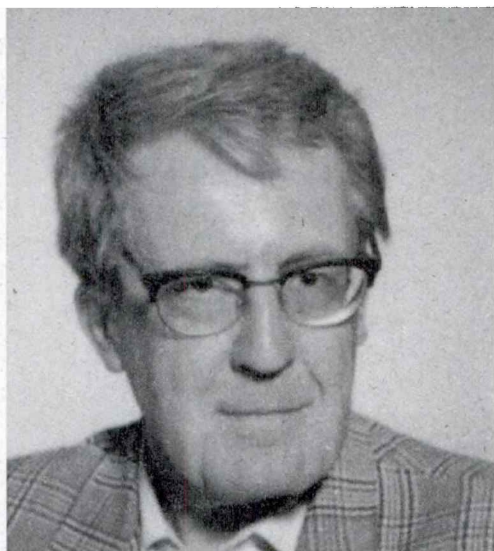
Cofundador i primer secretari de l'*Anuario de Estudios Medievales* (Barcelona), actualment pertany al consell de redacció d'aquesta i d'altres revistes, com *Acta Mediaevalia* (Bar-

celona), *Hispania* (Madrid), *Espacio, Tiempo y Forma* (Madrid), *Studia Zamorensia* (Zamora) i *Studia Historica. Historica Medieval* (Salamanca), que també ha dirigit.

És membre corresponent de la Reial Acadèmia de la Història i, des de l'any 1990, president del Centre d'Estudis Salmantins, vinculat al Consell Superior d'Investigacions Científiques a través de la Confederació Espanyola de Centres d'Estudis Locals.

És membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans des del 16 de desembre de 1996.

Michel Zimmermann

Nat a Villefranche-sur-Saône (França) el 1937.

Llicenciat en història (1959) per la Universitat de Lió, el 1992 obtingué el doctorat d'Estat per la Universitat de Tolosa amb la tesi *Écrire et lire en Catalogne du IXe au XIIe siècle*. Fou assistent d'història medieval a la Sorbona del 1967 al 1971 i visqué a Barcelona del 1971 al 1974 com a becari de la Casa de Velázquez de Madrid. El 1983 passà a ser *maître-assistant* a la Sorbona. Ha treballat també al Centre Nacional de Recerca Científica, amb seu a París. És professor de «primera classe» d'història medieval de la Universitat de Versalles des del 1993.

El seu interès constant per la història de Catalunya, especialment pel període comtal, li ve dels seus mestres catalanòfils, P. Wolf i P. Bonassie, membres corresponents també de l'Institut. Amb ells, Zimmermann continua l'escola d'historiadors de Catalunya, que es pot anomenar de Tolosa. Aquest fet l'ha portat a tornar sovint a Barcelona i a d'altres ciutats del nostre país, on ha fet recerca en els arxius i ha escrutat les fonts historiogràfiques i les obres dels nostres investigadors més recents.

És autor d'uns trenta treballs de temàtica específica catalana, en els quals ha tractat de qüestions referents a historiografia, cronologia, diplomàtica, antroponímia, vocabulari i costums feudals, pensament polític, cultura escrita i estaments socials i religiosos. Sovint, ha revisat les teories o hipòtesis anteriors sobre temes molt concrets. El 1982 publicà en català sis d'aquests estudis en un volum titulat *En els orígens de Catalunya. Emancipació política i afirmació cultural*.

Intervingué en l'organització del col·loqui internacional sobre «Hug Capet 987-1987. La France de l'an mil», sobretot en les sessions de Barcelona, celebrades el juliol del 1987. També ha intervingut en l'obra *Catalunya i França meridional a l'entorn de l'an mil* (1991), on ha escrit dos capítols importants. Dels col·loquis sobre Hug Capet en sorgí el recull *Les sociétés méridionales autour de l'an mil. Répertoire des sources et documents commentés*, del